

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

Archeologický ústav
Československé akademie věd

BRNO 1980

lana/. Von wilden Pflanzen ist das zahlreiche Vorkommen von Schilfgras /Scirpus lacustris/ und der feuchtliebenden Binsenpflanzen bedeutend. Vielleicht hat man sie für Wohnbauten benutzt. In den Proben sind zahlreiche Ruderalpflanzen/Urtica urens, U. dioica, Malva neglecta, M. pustilla, Echino-chloa crus-galli, Setaria viridis u.a./. Ferner sind in der Probe Feldunkräuter, besonders Arten, die sich mit der Saatgut verbreiten, die in die Probe vermutlich beim Fegen des Getreides gelangten /Bromus secalinus, B. arvensis, Agropyrum repens, Agrostemma githago, Galium aparine/. Weiter sind in der Probe Pflanzen der Grasgewächse /Poa pratensis, Agrostis stolonifera, Phleum pratense, Deschampsia cespitosa/. Von warmliebenden Unkrautarten kann man das Vorkommen von Hibiskus trionum hervorheben, von dem angeführt wird, dass es in Mitteleuropa nur verschleppt kommt. Es kommt heute vereinzelt in Südmähren auf versalzten Feldern vor, am nächsten um 10 km südlicher beim Hof Zeleňák östlich von Nosislav.

ZJIŠŤOVACÍ VÝZKUM LATÉNSKÉHO SÍDLIŠTĚ V POLOZE "NA PÍSKÁCH" U MILOVIC /okr. Břeclav /

Miloš Čížmář, AÚ ČSAV Brno

Při povrchovém průzkumu katastrálnho území Milovic byly zjištěny v poloze "Na pískách" orbovány objekty z doby laténské. Při zjišťovacím výzkumu ve dnech 26. - 29.11.1978 jsme zde odkryli plochu 5 x 10 m, na níž byla zjištěna zahľoubená obdélníková chata /obj.2/, která zasahuje menší částí do neprozkoumané plochy. Chata má rozměry asi 600 x 350 cm, hl. 30-40 cm a ve středu kratších stran je po kúlové jámě. Uvnitř chaty byly zjištěny zbytky ohniště a tři velké jámy, hluboké 30 - 50 cm, vyplněné grafitovou hlínou. V zásypu objektu byla pozdnělaténská keramika, zlomky železných předmětů, zvířecí kosti a větší množství surového grafitu. Na odkryté ploše byla prozkoumána dále část druhého pozdnělaténského objektu /č.1/, dvě kúlové jámy a základový žlab, který náleží únětické kultuře.

Zjištěná chata, která nepochází souvisí s výrobou tuhové keramiky se nachází v bezprostřední blízkosti malého písečníku, v němž roku 1930 zjistil H. Freising laténskou hrnčířskou pec.

Poznámka:

1 II. Freising, Ein keltischer Töpferofen in Südmähren entdeckt, Tagesbote 80, 1930, No. 579, 12.

Feststellungsgrabung einer latènezeitlichen Siedlung in der Flur "Na pískách" bei Milovice / Bez. Břeclav /. Es wurde der wesentliche Teil einer spätlatènezeitlichen rechteckigen Hütte im Ausmaße von ca. 600 x 350 cm, Tiefe 30 - 40 cm und mit Pfostengruben in der Mitte der beiden kürzeren Seiten abgedeckt. Im Inneren der Hütte wurden Reste einer Feuerstelle und drei grosse Gruben festgestellt, die mit Graphit ausgefüllt waren. In der Objektaufschüttung war außer dem üblichen Siedlungsmaterial eine grössere Menge an rohem Graphit. Auf der abgedeckten Fläche wurde ferner der Teil eines zweiten spätlatènezeitlichen Objektes, zwei Pfostengruben und ein Fundamentgrübchen untersucht, das der Úněticer Kultur gehört.

Die festgestellte Hütte, die zweifellos mit der Produktion von Graphittonkeramik zusammenhängt, befindet sich in unmittelbarer Nähe einer kleinen Sandgrube, in der im Jahre 1930 H. Freising einen latènezeitlichen Töpferofen feststellte.

LATÉNSKÉ POHŘEBIŠTĚ V KŘEPICÍCH /okr. Břeclav /

Karel Ludíkovský, AÚ ČSAV Brno

Při stavbě rodinných vilek v Křepicích na parcelách č. 681-691 použili stavaři k odstranění ornice a vyrovnání svážných částí terénu velký lžícový bagr s přímou překládkou na nákladní auta. Mnohem později, po ukončení strojových prací, objevil V. Nečas ve své rozestavěné vilce čp. 346, při úpravě podloží mezi základy kostrový hrob ženy, který pak vyzval R. Komosný. Orientace hrobu je S - J, výbavu tvořily větší i menší železné spony spojené konstrukce s drobnými kuličkami, 2 želez - né a 1 skleněný náramek, bronzový pásový řetěz, kalich a hřebenovaná situlka / železné předměty jsou ve velmi fragmentárním stavu a jejich konečný popis bude možno upřesnit až po konzervaci v laboratořích AÚ ČSAV Brno /. Z jiného rozrušeného hrobu byla zachráněna místně deformovaná polovina nánož-

níku se 4 hladkými puklicemi.

Prohlídka terénu byla zjištěna v nároží staveniště V. Nečase další, zčásti narušený mužský kostrový hrob, orientovaný opět ve směru S - J. Z jeho výbavy se dochovala železná spona, železný náramek a části kalichu.

Na základě terénní situace lze soudit, že shora uvedené hroby nebyly asi jediné a po posouzení postupu strojních prací uvedeným zařízením na sousedních parcelách nemusily být ani zpozorovány. Hrob č. 1/1976 se nacházel v hloubce více než 2,5 m pod úrovní původního terénu; tím byl také uchráněn před zničením strojovým parkem. Druhý hrob situovaný při okraji výkopu, poškodil bagr pouze částečně; další hroby - jak dokazuje nález poloviny puklicovitého nánožníku - nemusely být při rychlém postupu prací zjištěny. Na základě získaných nálezů lze uvedené pohřebiště zařadit do stupně L B 2 - L C 1.

L a t è n e z e i t l i c h e s G r à b e r f e l d i n K à r p i c e / Bez. B à r e c l a v / . Beim Baggeren des Terrains für den Bau von Familienhäusern in Kàrpice entdeckte V. Nečas, Nr. 346, bei der Herrichtung des Liegenden das Skelettgrab einer Frau. Die Orientierung des Grabes ist N - S, die Ausstattung bildeten grössere sowie kleinere eiserne Fibeln vom Mittellatèneschema mit kleinen Kùgelchen, 2 eiserne und 1 gläserner Armring, eine bronzena Gürtelkette, ein Kelch und eine kammstrichverzierte Situla /die eisernen Gegenstände sind in einem sehr fragmentieren Zustand und ihre endgültige Beschreibung wird erst nach der Konservierung möglich sein/. Aus einem weiteren gestörten Grab konnte man nur die schwach deformierte Hälfte eines Fussringes mit 4 glatten Buckeln bergen.

Bei der Besichtigung des Terrains stellte man in der Ecke des Bauplatzes von V. Nečas ein weiteres, teilweise gestörtes Männergrab fest, das wiederum in Richtung N - S orientiert war. Von seiner Ausstattung blieb eine eiserne Fibel, ein eiserner Armring und der Teil eines Kelches erhalten.

Aufgrund der Terrainsituuation kann gefolgert werden, dass die oben angeführten Gräber wahrscheinlich nicht die einzigen waren, und wie der Fund der Hälfte des Buckelfussringes beweist, mussten sie nicht bei dem schnellen Arbeitsfortgang festgestellt worden sein.

Aufgrund der gewonnenen Funde kann das angeführte Gräberfeld in die Stufe L B 2 - L C 1 eingereiht werden.

L A T È N S K È H R O B Y V B U L H A R E C H /okr. B à r e c l a v /

Karel Ludikovský, AÚ ČSAV Brno

Při úpravě příjezdu do garáže novostavby Václava Beštáka v Bulharech nalezl majitel v hloubce 1,20 m u kosti nohou nádobu. Výzkum zbývající části hrobu odkryl neúplnou kostru muže v přímé severojižní poloze s hlavou pootočenou k JZ. Uprostřed hrudního koše ležely zbytky značně zkorodované železné spony s volnou patkou, zápestí pravé ruky zdobil jednoduchý bronzový náramek.

Jiný dětský hrob byl rozrušen již při hloubení garáže a jeho polohu lze určit pouze na základě informací majitele stavby.

Po odstranění uskladněného materiálu bude proveden na nalezišti výzkum, který - podle možnosti terénní situace - ukáže, zda lze ve volných plochách očekávat ještě další hroby.

S přihlédnutím na povahu nálezů lze pohřebiště rámcové datovat do stupně L B ; upřesnění bude možné po rekonstrukci kovových předmětů a získání nádoby, které je dosud v soukromém vlastnictví.

P o z n á m k a :

1 B. Klíma, Nové nálezy v Bulharech, Přehled výzkumu 1976, 115.

L a t è n e z e i t l i c h e G r à b e r i n B u l h a r y / Bez. B à r e c l a v / . Beim Baue seines Hauses fand Václav Bešták in Bulhary in einer Tiefe von 1,20 m bei Beinknochen ein Gefäß. Die Untersuchung des übrigen Grabteiles deckte ein unkomplettes Skelett eines Mannes in gerader, nord-südlicher Lage, mit dem Kopf nach SW gewendet, ab. Inmitten des Brustkorbes lagen Reste einer korrodierter eiserner Fibel mit losem Fuss, das Gelenk der rechten Hand zierte ein einfaches bronzenes Armband. Ein anderes Kindergrab wurde bereits früher beim Aushub für die Garage gestört und seine Lage ist nur aufgrund der Information des Besitzers bekannt.

Mit Rücksichtnahme auf den Charakter der Funde kann das Gräberfeld rahmenhaft in die Stufe L B datiert werden. Eine eingehendere Untersuchung wird erst nach der Beendigung des Baues möglich sein.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1977

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně , sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulik
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Malinková, A. Šík
Na titulním listě : Bronzová dýka z únětického pohřebiště v Mušově
Tisk : Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov,
provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo : ÚVTEl - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné